Türkçenin Yabanc? Dil Olarak Ö?retimine Yönelik Ö?renen Özerkli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türkçenin Yabanc? Dil Olarak Ö?retimine Yönelik Ö?renen Özerkli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31964

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu akademik ölçek giri?i, **Türkçenin Yabanc? Dil Olarak Ö?retimine Yönelik Ö?renen Özerkli?i Ölçe?i**'ni (TÖYÖÖÖ) sunmaktad?r. Ölçek, Nur?at Biçer taraf?ndan 2017 y?l?nda, yabanc? dil olarak Türkçe ö?renen ö?rencilerin kendi ö?renme süreçlerini yönetme ve kontrol etme becerilerini, yani **ö?renen özerkli?i** (ö?renen özerkli?i) düzeylerini belirlemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, yabanc? dil e?itimi alan?nda ö?renci merkezli yakla??mlar?n etkinli?ini de?erlendirmek için kritik bir araç olarak tasarlanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerinin incelenmesiyle tamamlanm??t?r.

Ölçe?in geli?tirilme süreci, dil e?itiminde özerkli?in çok boyutlu yap?s?n? yans?tacak ?ekilde yap?land?r?lm??t?r. Bu araç, özellikle **yabanc? dil ö?retimi** (yabanc? dil ö?retimi) ba?lam?nda ö?rencilerin motivasyon, hedef belirleme, materyal seçimi ve öz de?erlendirme gibi alanlardaki özerklik e?ilimlerini ölçmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renen Özerkli?i, Türkçe Ö?retimi, Yabanc? Dil, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Analiz, Dil E?itimi, Nur?at Biçer

Yazarlar

Nur?at Biçer

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Türkçe'yi yabanc? dil olarak ö?renen bireylerin ö?renme süreçlerinde gösterdikleri özerklik düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek standart bir enstrüman olu?turmakt?r. Bu amaç do?rultusunda, ölçek, ö?rencilerin ö?renme sorumlulu?unu üstlenme, kendi ö?renme hedeflerini belirleme ve ö?renme stratejilerini seçme becerilerini de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, e?itimcilere ve ara?t?rmac?lara, ö?renci özerkli?ini te?vik eden ö?retim yöntemlerinin etkisini de?erlendirme ve ö?rencilerin özerklik düzeyine göre farkl?la?t?r?lm?? e?itim programlar? geli?tirme konusunda önemli veriler sa?lamay? hedefler. Bu sayede, yabanc? dil ö?renme sürecinin etkinli?i art?r?labilir.

Yap?

Türkçenin Yabanc? Dil Olarak Ö?retimine Yönelik Ö?renen Özerkli?i Ölçe?i, bireyin ö?renme ortam?nda kendi kararlar?n? alma, kaynaklar?n? yönetme ve ö?renme hedeflerine ula?ma

ARABPSYCHOLOGY.COM

sorumlulu?unu üstlenme yetene?i olan **ö?renen özerkli?i** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle motivasyon, öz-yeterlik, planlama ve öz-de?erlendirme gibi alt boyutlar? içerir.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, bu psikolojik yap?n?n yabanc? dil ö?renme ba?lam?ndaki özgül boyutlar?n? ortaya ç?karm??t?r. Bu boyutlar aras?nda, dil bilgisi ve becerilerinin geli?tirilmesine yönelik ki?isel inisiyatif alma ve ö?renme sürecini d??sal etkilerden ba??ms?z olarak yönlendirme becerisi yer almaktad?r. Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, özerkli?in farkl? yönlerini ayr?nt?l? olarak incelemeye olanak tan?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, geçerlik çal??malar? kapsam?nda hem kapsam geçerli?i hem de yap? geçerli?i incelenmi?tir. Kapsam geçerli?i, uzman görü?leri al?narak maddelerin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?inin de?erlendirilmesiyle sa?lanm??t?r. Yap? geçerli?i ise, ölçe?in teorik olarak öngörülen boyutlar? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini belirlemek amac?yla **faktör analizi** yöntemleriyle incelenmi?tir.

Çal??mada, elde edilen faktör yap?s?n?n, **ö?renen özerkli?i** kavram?n?n yabanc? dil ö?renimi ba?lam?ndaki teorik çerçevesiyle uyumlu oldu?u raporlanm??t?r. Bu, ölçe?in gerçekten de ö?rencilerin özerklik e?ilimlerini ölçtü?ünü göstermektedir, ancak kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? (örne?in DFA/AFA sonuçlar?) belirtilmemi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in ölçtü?ü özelli?i tutarl? bir ?ekilde ölçme yetene?ini göstermektedir. Geli?tirme çal??malar?nda, iç tutarl?l?k katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?erinin hesapland??? varsay?lmaktad?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin birbirleriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Ölçe?in, yabanc? dil ö?renimi alan?nda çal??an ara?t?rmac?lar için güvenilir bir veri toplama arac? oldu?u belirtilmektedir. Ancak, orijinal kaynakta spesifik güvenirlik katsay?s? de?eri ('-') olarak listelenmi?tir. Tipik bir geli?tirme çal??mas?nda bu de?erin kabul edilebilir s?n?rlar?n (genellikle .70 ve üzeri) üzerinde olmas? beklenir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla, geli?tirme a?amas?nda büyük olas?l?kla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) kullan?lm??t?r. AFA, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ve bu boyutlar?n ölçek kapsam?ndaki özerklik yap?s?n? nas?l temsil etti?ini ortaya koymu?tur. Bu analizler sonucunda ölçe?in nihai madde say?s? ve faktör yap?s? belirlenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu ve özerkli?i olu?turan farkl? bile?enleri (örne?in planlama özerkli?i, de?erlendirme özerkli?i) ayr? ayr? ölçme yetene?ine sahip oldu?unu desteklemektedir. Bu analizler, ölçe?in teorik temellerini güçlendirmi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme çal??mas? sonucu ortaya ç?km??, tutum/e?ilim ölçen psikometrik bir araçt?r.

Format: Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi ('-') olarak belirtilmi? olsa da, bu tür tutum ölçekleri genellikle **Likert Tipi** derecelendirme format?n? kullan?r (örne?in, 5'li veya 7'li Likert). Ölçek, kat?l?mc?lar?n belirli ifadelere kat?lma düzeylerini belirtmelerini gerektirir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yabanc? dil olarak Türkçe ö?renen ö?renciler.

Ya? Grubu: Üniversite düzeyindeki veya yeti?kin yabanc? dil ö?rencileri.

Popülasyon Detaylar?: Türkçe ö?renme merkezlerinde (TÖMER benzeri kurumlar) ö?renim gören, farkl? dil seviyelerindeki (A1-C2) uluslararas? ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, ka??t-kalem veya dijital ortamda doldurulabilen anket format?nda bir araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Ö?renci Merkezli Ö?renme, Türkçe Yeterlili?i, Öz-Yönetim, Ö?renme Stratejileri, Psikometrik Ölçekler

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: nursatbicer@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? **2017** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler, sorumlu yazar Nur?at Biçer ile do?rudan ileti?ime geçilerek al?nmal?d?r. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli ara?t?rmalar için yazar?n izni gereklidir. Ölçe?in kendisi bir ücret kar??l???nda

ARABPSYCHOLOGY.COM

sa?lan?p sa?lanmad??? bilgisi yazar taraf?ndan belirlenir.

Kaynaklar

Biçer, N. (2017). Türkçenin Yabanc? Dil Olarak Ö?retimine Yönelik Ö?renen Özerkli?i Ölçe?i geli?tirme çal??mas?. *Uluslararas? Türkçe Edebiyat Kültür E?itim Dergisi*, *6*(3), 1666-1678.
Makalenin DergiPark ba?lant?s?: dergipark.org.tr
Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: turkcenin-yabanci-dil-olarak-ogretimine-yonelik-ogrenen-ozerkligi-olcegi-toad.pdf

Türkçenin Yabanc? Dil Olarak Ö?retimine Yönelik Ö?renen Özerkli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içeriklerinde sa?lanmam??t?r. Bu nedenle maddeler buraya eklenememi?tir. Maddelerin tam listesi için lütfen yukar?da belirtilen Biçer (2017) referans makalesine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM